

O ZPRÁVÁCH O KVALITĚ

Statistická kvalita se zabývá kvalitou statistických procesů a statistických výstupů.

V rámci evropského statistického systému se o statistické kvalitě informuje

- (1) v souladu s platnou legislativou,
- (2) podle odsouhlasených standardů a pravidel, v standardní formě a struktuře a
- (3) za využití společných technických řešení.

Legislativní rámec

Statistické kvalitě se věnuje článek 12 **nařízení (ES) 223/2009 o evropské statistice** (novelizované nařízením (EU) 2015/759). Nařízení definuje pro statistickou kvalitu **kritéria kvality**, konkrétně relevanci, přesnost, včasnost, dochvilnost, dostupnost a srozumitelnost, srovnatelnost a soudržnost (odst. 1); a ukládá členským státům předkládat Komisi (Eurostatu) tzv. **zprávy o kvalitě** (odst. 3).

Konkrétní požadavky na kvalitu, např. cílové hodnoty a minimální standardy pro vypracovávání statistik, mohou být stanoveny **odvětvovými právními předpisy**. Na webu Eurostatu je k dispozici přehled *Inventory of regulations in the field of statistics containing provisions on quality and quality reporting (2021)*.

Za účelem zajištění jednotného uplatňování (statistických) kritérií kvality Komise přijímá **prováděcí akty** (čl. 12 odst. 2), kterými stanoví formu, strukturu a periodicitu zpráv o kvalitě. V praxi se nejčastěji jedná o tzv. standardy.

Standardy a doporučení

Aktuálním standardem pro zprávy o kvalitě je jednotná struktura integrovaných metadat, zkráceně **SIMS - Single Integrated Metadata Structure**. Jako standard ji schválil Výbor pro evropský statistický systém na svém 27. jednání v listopadu 2015. Zahrnuje soubor tzv. metadatových konceptů, respektive položek v dané struktuře, včetně definic a instrukcí k jejich použití. Jedná se o tzv. *referenční metadata*, která se zde zaměřují na sémantický obsah a kvalitu statistického procesu a jeho výstupů.

V schválené struktuře SIMS v2.0 jsou obsaženy dřívější typy zpráv **ESMS v2.0 (Euro-SDMX Metadata Structure)** a **ESQRS v2.0 (ESS Standard for Quality Reports Structure)**. ESMS jsou označovány jako uživatelské, vedle toho producentské ESQRS zahrnují více kvantitativních informací o kvalitě. Všechny tři struktury SIMS, ESMS a ESQRS mají velkou část položek společnou. Jejich vzájemné vazby jsou přehledně uvedeny v tabulce, která je součástí SIMS. V současnosti se v praxi postupně přechází na strukturu SIMS. Pro konkrétní zprávy se využívají jen některé, relevantní položky.

Strukturu SIMS metodicky doplňuje **příručka ESS Handbook for Quality and Metadata Reporting (EHQMR)**.

Metodický dokument *The ESS Guidelines for the Implementation of ESS Quality and Performance Indicators*, který je v aktualizované verzi součástí příručky EHQMR, definuje tzv. **indikátory kvality** navržené pro jednotlivá kritéria (statistické) kvality.

Technické prostředí

Zprávy o kvalitě se v současnosti připravují většinou pomocí technického prostředí Eurostatu **ESS Metadata Handler** (ESS MH), přičemž Eurostat je hlavním administrátorem. Řešení využívá společné unikátní kódy pro statistické domény, typy zpráv a jednotlivé hlavní metadatové (SIMS) položky/koncepty.

ESS Metadata Handler přiřazuje jednotlivým zprávám zkratky s věcným obsahem, které slouží mj. k identifikaci zpráv. Odkaz na výslednou veřejnou zprávu v sobě zahrnuje tuto zkratku a má vnitřní logickou strukturu. Při znalosti těchto informací může být veřejný web-link snadno odvozen, respektive odhadnut.

Jako technické standardy se používají SDMX a formát XML.

Seznam zpráv

Seznam zpráv o kvalitě, které poskytuje ČSÚ Eurostatu, včetně odkazů na ně, je uveden v souboru *Přehled o zprávách o kvalitě*. Kromě zpráv standardního typu jsou uvedeny metodické nebo podobné zprávy, které se statistickou kvalitou souvisí, ale neužívá se u nich vzhledem k charakteru statistiky nebo zprávy struktura SIMS, ESMS či ESQRS (viz typ zprávy zmíněný v přehledu zpráv).

Zprávy o kvalitě za jednotlivé statistiky třídíme podle domén používaných Eurostatem a podle tematických skupin, které používá ČSÚ ve své webové prezentaci. Definované jsou v *Politice diseminace ČSÚ*.

Kde je to relevantní, je u zpráv v tabulce uvedena i evropská odvětvová legislativa.

Další informace lze čerpat v části Metodika pro danou tematickou skupinu statistiky na webu ČSÚ.

Informace o zprávách o kvalitě na webu Eurostatu:

<https://ec.europa.eu/eurostat/web/quality/quality-monitoring/quality-reporting>